

VERSLAG INFORMATIEVE BIJeenKOMST HOSTEL d.d. 5 februari 2009

Locatie: Da Vinci, Noordendijk 268, Dordrecht. Aanvang: 19.30 uur

Omwonenden van de Eulerlaan en de Amnesty Internationalweg worden vanavond in de gelegenheid gesteld zich te informeren. Daartoe zijn enkele deskundigen uitgenodigd. Er is gelegenheid om vragen te stellen.

Benadrukt wordt dat het geen inspraakavond is, maar een informatieavond.

Mevrouw **Penninga**, extern projectleider hostel, heet iedereen welkom en licht het programma voor de avond toe. De woordvoerders zijn wethouder A.T. Kamsteeg (Volkshuisvesting, Welzijn en Zorg), de heer T. Vonk, manager primair proces Leger des Heils en de heer drs. E.C.J.E. Czyzewski, voorzitter Raad van Bestuur Bouman GGZ.

Wethouder **Kamsteeg** schetst de aanleiding voor de keuze om te komen tot een hostel. In Dordrecht zijn veel mensen met psychiatrische problemen, verslavingsproblemen of die dakloos zijn, of een combinatie daarvan. Daar zijn diverse voorzieningen voor; er wordt ook veel aan preventie gedaan.

Er is een scala aan opvangvoorzieningen in de stad, met meer of minder begeleiding en toezicht. Over het algemeen gaat dat goed. Daarnaast zijn er mensen die ambulante begeleiding nodig hebben. Voor een aantal Dordtenaren is het leiden van een zelfstandig leven heel erg moeilijk. Een jaar of zes geleden heeft de raad, na zich in andere steden te hebben georiënteerd, gevraagd om een hostelvoorziening voor daklozen die daarnaast een verslavings- en/of een psychiatrisch probleem hebben. Voor de groep die daar behoefte aan heeft, is de stap naar het gewoon weer onder een dak wonen en een dagritme aanleren, erg groot na jaren op straat te hebben geleefd. Het Leger des Heils, de verslavingszorg en psychiatrie gaan over de inrichting van een dergelijke voorziening; de gemeente heeft de rol om de financiering rond te krijgen in overleg met het zorgkantoor en moet daarnaast een plek vinden voor zo'n voorziening. Na intensief overleg is er vorig jaar een uitgewerkt concept ontstaan voor een woonvoorziening voor 24 personen.

De maatschappelijke noodzaak daartoe is eigenlijk nog versterkt omdat het Ministerie aan de steden heeft gevraagd om alle daklozen in de komende vijf jaren onderdak te bieden. Dordrecht wilde die uitdaging graag aangaan, want dat is goed voor de stad; er is nu op een aantal plekken overlast, maar het is zeker ook goed voor de mensen voor wie de voorziening bedoeld is.

Vorig jaar waren er ongeveer 50 plekken in beeld; daar kwam de Eulerlaan uit als passende locatie, in die zin dat er moet worden voldaan aan een aantal vooraf gedefinieerde criteria. Hij noemt grootte, beschikbaarheid op redelijke termijn, het bestemmingsplan, de kosten, de mogelijkheid voor een besloten binnenruimte, voorzieningen op normale loopafstand, een bushalte en dergelijke. Er is ook gekeken naar de inpassing in de omgeving.

Bij de locatie Eulerlaan heeft dat tot stevige discussies geleid en tot verschil van mening; veel bewoners vinden dat de locatie veel te dicht op de directe bewoning en een school zou zitten. Er is ook een avond belegd met deskundigen. Zij zeggen: inpassen met het oog op leefbaarheid en veiligheid is op een verantwoorde manier mogelijk. Dat mogen de burgers ook van het gemeentebestuur vragen bij zo'n voorziening. Honderd procent veiligheid kan niemand garanderen; dat kan nergens, maar je mag als burger verlangen dat het op een verantwoorde manier gedaan wordt. Aan leefbaarheid en veiligheid moet dus zeer veel aandacht besteed worden. Op plekken waar dat elders is gebeurd, gebeurt dat altijd door een groep mensen te mobiliseren die dat proces, vooraf en na de realisatie, op de voet volgen.

Er worden omgevingscans gemaakt door een extern bureau (Seinpost) bij zowel de Eulerlaan als de Amnesty Internationalweg; bij de afweging door college en raad worden die scans meegenomen.

Daarnaast spelen de reacties vanuit de omgeving mee. Een beslissing neem je op basis van argumenten, vanuit het uitgangspunt dat deze voorziening een noodzaak is, maar wel op een verantwoorde plek en op een verantwoorde manier.

Het is een lastige keuze voor het gemeentebestuur, in de wetenschap dat niet iedereen achter die keuze zal kunnen staan.

De verwachting is dat het college in de eerste helft van maart tot een locatiekeuze komt; de raad beslist dan in april of het college zijn werk goed heeft gedaan.

Vragen vanuit de zaal

Vraag van de heer **Klumper**, Innovam:

Wat is het tijdpad?

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat de omgeving vorige week per brief is geïnformeerd over het besluit van het college om de twee locaties op de keuzelijst te plaatsen.

Gedurende vier weken gaat Seinpost aan de slag met de omgevingscans ten aanzien van veiligheid, leefbaarheid, winkels, bedrijven en instellingen. Rapportage volgt in de eerste week van maart. Dan neemt het college in de eerste helft van maart een besluit; de raad toetst dit collegebesluit in april.

Vraag van de heer **Klumper**:

Laten de bestemmingsplannen de voorzieningen toe?

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat de Eulerlaan het hostel toelaat op de plek van de school, die de bestemming 'maatschappelijke doeleinden' heeft.

Bij de Amnesty Internationalweg is er een complicatie, omdat het een geluidsgevoelige bestemming is. Dat moet formeel in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt worden en bij de bouw moet daar rekening mee gehouden worden.

Vraag van de heer **Klumper**:

In welke mate zal de omgeving overlast ervaren, op basis van ervaringen die elders zijn opgedaan?

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat het bij een hostelvoorziening gaat om een vaste groep bewoners. Er zijn veel voorzieningen bekeken en er is veel bekend over hoe het in de omgeving gaat. Het overgrote deel draait probleemloos, ook al zijn er incidenten. Er zal zorgvuldig naar gekeken worden, want het is niet de bedoeling dat de omwonenden er last van hebben. Daar zijn ook de bewoners van het hostel niet mee gediend. De valkuilen zijn bekend. De regels intern en extern zijn streng; dat is nodig en er zijn ook sancties. Uiteindelijk kan een bewoner zijn plek verspelen in het hostel. Als je er een goed regime op na houdt is zo'n voorziening heel goed mogelijk. De directe omgeving wordt nauwlettend in de gaten gehouden. De politie ziet toe op drugsdealers binnen een straal van een x-aantal meters. Daar mag niet gedeald worden.

De heer **Czyzewski** merkt op dat Bouman in Rotterdam 9 vergelijkbare voorzieningen heeft; rondom die voorzieningen is nooit overlast. Dakloze mensen hebben eindelijk een plek van zichzelf; dan blijkt een dak boven je hoofd toch een gevoel van verantwoordelijkheid los te maken. Niemand wil het verpesten, iedereen wil graag iets van zichzelf. Goede afspraken met de buurt is een tweede voorwaarde. Er zijn overal beheerscommissies actief en er zijn afspraken tussen gemeente en bewoners. Daar staan handtekeningen onder. Als het fout gaat, kan zo'n voorziening gesloten worden.

De politie let goed op dat er geen dealers in de buurt komen. Er staan harde sancties op en ze blijven in de praktijk ook weg. Iedereen is daar alert op. De politie houdt een registratie bij van overlastgevend gedrag en strafrechtelijke vergrijpen. Bij alle voorzieningen zie je dat er mensen komen te wonen die een waslijst aan vergrijpen op hun naam hebben staan. Als ze er eenmaal wonen, gebeurt er nauwelijks meer iets. Dat geldt voor alle locaties.

Vraag van mevrouw **Ruisch**, Octant:

De buurt heeft nu al last van drugsdealers. Er zijn twee tunneltjes en een park; daar is geen toezicht, want dat valt buiten de straal waarin toezicht wordt gehouden.

De heer **Czyzewski** antwoordt dat je als bewoners afspraken kunt maken over toezicht in het hele gebied. De komst van een hostel kan daar de aanleiding toe vormen. Dat is elders ook gedaan en die gebieden zijn enorm vooruit gegaan. De bewoners liepen eerst te hoop en waren enorm boos, maar toen ze eenmaal betrokken werden bij de inrichting, er afspraken konden worden gemaakt en men zag hoe het ging functioneren, verliep het uitstekend. Je kunt het rondom zo'n voorziening zo maken dat iedereen beter oplet in de buurt en dat er minder ellende is. Hij nodigt iedereen uit om te komen praten met de bewonersorganisaties en hun ervaringen uit de eerste hand te horen.

Vraag:

Kun je dan niet in elke wijk een hostel bouwen? Dan zouden de dealers kennelijk overal verdwijnen.

De heer **Czyzewski** antwoordt dat er inderdaad steden zijn waar er zeven tegelijk zijn geopend.

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat er geen plannen zijn voor een tweede hostelvoorziening. Als de bewoners actief participeren, hebben ze het recht en misschien wel de plicht om de gemeente te dwingen tot toezicht om de veiligheid te realiseren; dan komt er waarschijnlijk gemiddeld genomen in zo'n gebied veel meer aan toezicht dan elders in een wijk. De ervaring is inderdaad in tal van grote steden dat het beter gaat met een hostel in de buurt.

De heer **Vonk**, manager primair proces Leger des Heils vertelt het een en ander over het concept. Hij gaat in op de vragen voor wie een hostel is bedoeld, wat er gebeurt in een hostel en vertelt vervolgens iets over een hostel in een woonwijk.

In Utrecht en Rotterdam zijn hostels gestart. Een hostel is primair een woonvoorziening: de mensen hebben hun eigen kamer waar ze hun eigen spullen hebben en hun eigen bed. Ze mogen daar ook gebruiken, onder strikte voorwaarden. In een sociaal pension mag dat niet. Er is 24/7 toezicht in het hostel en in de directe omgeving; er zijn altijd minimaal twee mensen aanwezig om toezicht te houden. Er zijn strikte huisregels waar men zich aan moet houden, bijvoorbeeld ten aanzien van verbale en fysieke agressie; dat is niet toegestaan. Als de bewoners zich daar niet aan houden, dan staan daar sancties op. Na 10 uur moet het stil zijn; dan moeten ze op hun kamer zijn en dan moet bezoek ook weg zijn. Er zijn dus concrete regels waar mensen zich aan moeten houden om het leefbaar te houden.

Er wordt ook begeleiding aangeboden; de mensen moeten een dagritme gaan opbouwen en een dagbesteding krijgen. Sommige mensen zijn erg ziek en zijn dan nog niet toe aan een dagbesteding, maar je ziet toch dat dat op den duur wel lukt om bezigheden te hebben waarmee ze zich nuttig kunnen voelen. Daarnaast wordt behandeling aangeboden. Als mensen zover zijn, kan dat in het hostel.

Wat gebeurt er in zo'n hostel? Elders zijn ervaringen opgedaan wat er gebeurt als mensen daar langere tijd wonen. De mensen komen vooral tot rust. Op straat leven is hard, je wordt vaak ziek en het kost veel kracht. In het hostel wordt elke dag gezond gegeten en zo komen veel mensen weer op krachten. Mensen worden ook aanspreekbaar op hun gedrag, want ze hebben ineens iets te verliezen bij verkeerd gedrag: ze kunnen hun kamer kwijtraken.

Ten aanzien van het gebruik zie je niet bij alle, maar wel bij heel veel mensen dat het gebruik stabiliseert en heel snel afneemt. Ze hoeven niet meer weg te vluchten in een leven op straat. Ze worden in een aantal gevallen ook ontvankelijk voor behandeling; mensen die eerder waren afgeschreven toen ze nog op straat leefden, kunnen toch een stap maken en voor hen kan er een perspectief ontstaan naar meer. Dat is iets wat Dordrecht al heel lang wil.

Een hostel is geen gebruikersruimte of inloopcentrum; dat zijn heel andere voorzieningen. Het is ook geen kliniek. De Hoop heeft wel klinieken; daar komen mensen die echt gemotiveerd zijn om zich te laten behandelen.

Een hostel is echt een ander concept. De gemeente en betrokken instellingen (Leger des Heils, Bouman GGZ en De Grote Rivieren) zien het hostel als welkome aanvulling op het bestaande aanbod van zorg- en hulpverlening in onze stad. Een hostel biedt onderdak aan mensen die niet terecht kunnen in het reguliere aanbod, omdat ze het gebruik van verslavende middelen niet kunnen of willen stoppen. Eerdere hulpverleningstrajecten zijn veelal mislukt. De mensen moeten een plekje terugkrijgen in de samenleving; je moet ze niet wegstoppen. Als je ergens woont, wil je ook naar een winkel kunnen of naar de kapper; de gewone dingen die horen bij een woonomgeving.

Dat een hostel in een woonwijk kan slagen, is elders gebleken. Het succes is niet vanzelfsprekend; daar moet je wel wat voor doen. De voorwaarden daarvoor zijn al opgesteld in andere steden, gebaseerd op ervaring. Het hebben van een beheergroep en het maken van een beheerplan wordt gezien als noodzaak.

Je moet samen met alle partijen om de tafel gaan en afspraken maken, ook over eventuele aanpassingen in de omgeving, om het hostel zo goed mogelijk een plek te geven. En als het wel een keer fout gaat, moet duidelijk zijn wie reageert en hoe.

Daar wordt een handtekening onder gezet. Die handtekening heeft waarde, want als het niet goed werkt, dan wordt de financiering ingetrokken en gaat het hostel dicht.

Bij de keuze van een locatie is het heel duidelijk dat mensen er niet op zitten te wachten dat er een hostel komt, maar in de praktijk blijkt dat het wel kan. Dat is waar iedereen voor wil gaan.

Vraag:

Hoe komen de hostelbewoners aan geld en is dat voldoende om van te leven en te kunnen gebruiken?

De heer **Czyzewski** antwoordt dat ze een uitkering krijgen. Die wordt beheerd door het hostel; ze krijgen elke dag een bedragje. Dat is voldoende.

Vraag:

Hoe succesvol is het in Utrecht? Er is een onderzoek gehouden en daar kwam uit naar voren dat het aantal inbraken en diefstallen meer dan verdubbeld is en ook het aantal aangiften, sinds de komst van het hostel aan de Witte Vrouwenringel. De bron is de gemeente Utrecht.

De heer **Vonk** antwoordt dat hij het politierapport heeft gelezen. Daarin wordt geconstateerd dat de overlast is toegenomen als gevolg van hangjongeren die in het park verblijven. Dat staat dus los van het hostel.

De heer **Czyzewski** merkt op dat hij inwoner van Utrecht is; hij heeft uiteraard het proces gevolgd. Overal in Utrecht is de overlast omlaag gegaan.

Groepen hangjongeren veroorzaken veel ellende in die buurt, maar in het onderzoek wordt geen link gelegd tussen het hostel en het aantal inbraken; integendeel.

Vraag:

Er wordt gezegd dat geprobeerd wordt om in de omgeving van een hostel de overlast te verminderen door intensief toezicht te houden. In Utrecht is niet het hostel het probleem, maar de hangjongeren. Dan is er kennelijk een aanzuigende werking.

De heer **Czyzewski** antwoordt ontkennend. Het park heeft een aanzuigende werking, niet het hostel. In de omgeving zal de politie goed moeten handhaven. Utrecht worstelt met een aantal groepen jongeren, maar die jongeren trekken niet naar een hostel om daar wat te kunnen halen, want daar valt niks te halen. Bewoners moeten daarom vooraf stevig onderhandelen over het handhavingbeleid en toezichtbeleid met de politie en de wethouder. Je moet je niet richten op het hostel, maar op de hele omgeving. Daarom wordt aangedrongen op een groep van buurtbewoners die niet alleen naar de spelregels voor het hostel kijkt, maar ook naar de spelregels voor de buitenruimte.

Vraag van de heer **Rutgerink**, voorzitter bewonerscommissie Interstede:

Gaat het om drugsverslaafden die teruggaan naar de maatschappij, of zijn het mensen die uitbehandeld zijn?

De heer **Vonk** antwoordt dat het Leger des Heils de term uitbehandeld niet gebruikt. De mensen die in het hostel terecht komen zijn vaak chronisch verslaafd en dus vaak zwaar ziek. Die kunnen lange tijd, misschien wel tot het eind van hun leven, daar blijven wonen, omdat ze zo ziek zijn geworden dat ze niet meer verder kunnen. Maar er is ook een kleine groep die de stap zal kunnen maken via ambulante woonbegeleiding naar uiteindelijk helemaal zelfstandig. Maar dat is niet de ambitie voor alle hostelbewoners, gezien de voorgeschiedenis van deze mensen.

Vraag van de heer **Rutgerink**:

Waarom kan een hostel niet op bijvoorbeeld de Dordtse Kil gebouwd worden? Daar rijden ook bussen naar bijvoorbeeld het winkelcentrum. Burgers proberen volgens de regels te leven en moeten zich nu aanpassen aan de drugsverslaafden die in de woongebieden komen wonen.

Wethouder **Kamsteeg** sluit aan bij de heer Vonk als het gaat om de reden waarom een hostel in een woonwijk hoort. Dat hoeft niet persé direct te grenzen aan de tuinen van rijtjeswoningen; daar moet je verstandig mee omgaan. Van de 86 genoemde plekken waren er ruim 30 die niet direct in een woonwijk lagen. Die zijn allemaal afgevallen omdat je er niet mag wonen volgens de regels van geluidbelasting en milieuzonering. Daarom heten ze ook industriegebieden. Landbouwgebieden mag wel, mits je daar werkt. Om technische redenen vielen die locaties dus af. Maar als het wel zou kunnen, zouden ze toch niet gekozen zijn. Volgens hem hoeven de omwonenden zich niet aan te passen aan zo'n groep. Hij hoopt echt dat er een beheergroep komt; dat is heel belangrijk voor de inbedding in de wijk. Mensen doen vaak met alle reserves mee aan zo'n beheergroep. Maar het heeft wel te maken met een soort acceptatie, een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Die beheergroep moet streng en kritisch zijn. Maar het is niet zo dat omwonenden dingen zouden moeten laten vanwege de komst van een hostel.

De heer **Czyzewski** bevestigt dat er niet van de omwonenden wordt gevraagd om zich aan te passen aan het gedrag van drugsverslaafden; integendeel. Omwonenden moeten vooral zichzelf blijven en blijven benadrukken wat normale sociale omgang is. Wel wordt gevraagd van de omwonenden om de drugsverslaafde als mensen te zien. Ze hebben helaas een heleboel vernald, maar er zijn goede mogelijkheden om hen weer wat menselijk gedrag bij te brengen. Dat lukt echter niet zonder een dak boven je hoofd, een eigen bed, hygiëne, eten en dergelijke.

De basis is beschutting en bescherming. In Rotterdam zijn er 9 hostels en die staan allemaal in een woonomgeving. Er zijn burens, er staan scholen in de buurt en daar zijn goede werkafspraken mee gemaakt. Het aardige is dat de hostelbewoners zich ook weer een beetje verantwoordelijk op gaan stellen voor de buurt. Dat is misschien lastig voor te stellen, maar het is een feit.

Het gaat er ook om dat ze ook weer een beetje als mens geaccepteerd kunnen worden, maar dan heb je als omwonende het recht om daar eisen aan te stellen die daar bij horen. Want alleen dan kan het.

De heer **Vonk** merkt op dat hij zelf in Rotterdam woont, in de buurt van zo'n voorziening, en kan bevestigen wat de heer Czyzewski vertelt.

Vraag van de heer **Klumper**, Innovam:

Als de locatie in een woonomgeving moet komen vanwege de interactie met de samenleving, waarom is dan de Amnesty Internationalweg in beeld gekomen?

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat die vraag al eerder is gesteld. Hij spreekt liever over 'de bewoonde wereld' dan 'woonwijk'. Dat is niet de Biesbosch of een industrieterrein.

In de komende jaren gaat het gebied rond de Amnesty Internationalweg veranderen; overdag en 's avonds komt er normale levendigheid. Dat in aanmerking nemend, is het een verantwoorde plek. De locatie scoort op dit moment niet optimaal als het gaat om de woonomgeving; er wordt immers minder gewoond als op andere plekken die op de lijst staan. De deskundigen zijn van mening dat de inbedding in het gewone leven voldoende scoort, maar er is wel een verschil in score.

Vraag van de heer **Klumper**:

Hoe kan een beheergroep tot stand komen als de naaste burenen bedrijven zijn die alleen overdag opereren?

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat er ook bijvoorbeeld directeuren van scholen en mensen van het winkelcentrum bij zullen zijn; dat zijn ook partijen die een belang hebben bij een goed functionerend hostel. Ook de bedrijven in de directe omgeving zullen worden uitgenodigd om mee te doen en alert te zijn op wat er gebeurt.

Vraag van de heer **Klumper**:

Heeft de nabijheid van een politiebureau nog een rol gespeeld?

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt ontkennend.

Vraag:

Voelt de gemeente Dordrecht zich moreel verplicht om de mensen te helpen of moest het centrum ontlast worden van de mensen die nu veel overlast veroorzaken?

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat beide elementen uiteraard een rol spelen. Bij het Achterom/Bagijnhof was enkele jaren geleden veel overlast en er was sprake van onveiligheidsgevoelens. De groep had daarnaast echt behoefte aan zorg. Vervolgens is gekeken naar de totale groep. Er is ook een groep waar het Leger des Heils in de winter naartoe gaat om te helpen; die veroorzaakt voor een fors deel geen tot weinig overlast voor de samenleving. Of het nu overlast is of verantwoordelijkheid voor deze groep: beide elementen spelen een rol.

Vraag:

De locatie aan de Amnesty Internationalweg zou een half miljoen duurder zijn omdat er extra parkeerplaatsen moeten komen. Een half miljoen uitgeven voor 24 mensen is in verhouding erg veel.

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat het nog niet precies is uitgerekend. De AWBZ moet de voorziening volledig betalen; dat was het uitgangspunt bij de vorige zoektocht. De gemeente zou geen extra kosten maken.

De locatie Eulerlaan kost eigenlijk ook geld, omdat de grond bij realisatie van een hostel minder oplevert dan bij verkoop voor een ander doel, bijvoorbeeld woningbouw.

Bij de Amnesty Internationalweg kost het in elk geval een bedrag tussen nul en een half miljoen. De raad wil weten hoeveel dat ongeveer is en dan wordt dat afgewogen. Het parkeren moet op een verantwoorde manier worden opgelost; de parkeerplaatsen zouden vijf jaar nodig zijn, tijdens de bouw van het Gezondheidspark. Daarna zouden er voldoende parkeergarages in het gebied zijn en zou de locatie echt vrij komen. Komt de hostelvoorziening er eerder, dan moet het parkeerprobleem gedurende een aantal jaren inderdaad worden opgelost. Dat kan kosten met zich meebrengen; dat is de consequentie.

Vraag:

Er zouden geen scholen mogen zijn in de directe omgeving. Aan de Amnesty Internationalweg komt de Sportboulevard, die veel jongeren aan zal trekken, en in de directe omgeving staan scholen.

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat dat een misverstand is. Er is geen enkele regel ten aanzien van de afstand tussen een school en een hostel. Die regel is er wel voor coffeeshops en voortgezet onderwijs. In de directe omgeving van de hostelvoorziening wordt niet gedeald, want daar staan sancties op.

Natuurlijk wordt er wel gekeken naar de omgeving; daar zijn ook die omgevingscans voor.

De heer **Czyzewski** merkt op dat voor de scholen hetzelfde geldt als voor de bewoners: maak goede beheersafspraken. Dat werkt goed, mits je ze ook handhaaft.

Wat de kosten betreft, als je optelt wat de dagopvang en de nachtopvang, de psychiatrische behandeling, de verslavingsbehandeling en de inzet van politie en justitie kosten, afgezet tegen de kosten van een beschermde woonvorm, dan is het laatste echt fors besparend.

De gezondheid van de mensen gaat daarnaast eindelijk weer eens vooruit. Het zijn dure voorzieningen, maar uiteindelijk bespaart het gigantisch veel, naast het feit dat de kwaliteit van de samenleving omhoog gaat.

Vraag:

Hoeveel thuis- en daklozen zijn komen in aanmerking voor het hostel?

De heer **Vonk** antwoordt dat er een intensieve screening is gedaan voor Dordrecht en de directe omgeving. Het gaat om een groep van ongeveer 80 mensen. Niet iedereen is er direct aan toe om in het hostel te gaan wonen; dat kost tijd. Niet alleen aan de hostelkant wordt gewerkt aan verbetering van het aanbod, ook op het gebied van begeleid wonen worden meer producten ontwikkeld. Met 24 plaatsen is de belangrijkste groep voor de komende tijd bediend; de overigen kunnen misschien via begeleid wonen vormen geholpen worden, of zij zullen misschien even moeten wachten.

Vraag:

Is er een aanzuigende werking?

De heer **Vonk** antwoordt dat je bij een hostel voorwaarden kunt stellen. Bij aanmelding kijk je waar iemand vandaan komt. De groep in Dordrecht is al jaren bekend; dat zijn Dordtenaren. Voor die groep is het hostel bedoeld en dat kun je aan de voordeur als voorwaarde gaan stellen. De heer **Czyzewski** merkt op dat er ervaringscijfers zijn. De dakloosheid is in Rotterdam enorm gedaald, zonder dat daardoor een nieuwe stroom is binnengekomen, dankzij beschermde woonvormen en hostels. Er zijn zelfs nachtopvangvoorzieningen gesloten. Het hostel is echter geen oplossing voor iedereen. Er zijn mensen die opgenomen moeten worden in een psychiatrisch ziekenhuis, er zullen mensen doorgroeien naar begeleid zelfstandig wonen. Beschermde woonvormen en hostels zijn geen wonderoplossing voor iedereen; daarop is de groep gescreend.

Vraag:

Zouden mensen niet met enige aanpassingen elders terecht kunnen, in de bestaande instellingen?

De heer **Czyzewski** antwoordt dat die zoektocht er al is geweest; er is goed gekeken wie waar past. Uiteindelijk heb je een groep op straat die nergens anders terecht kan. Juist door het ergens kunnen wonen, vermindert de stress. Stress ontregelt veel in het gedrag; het leidt ertoe dat ze veel meer gebruiken dan goed voor ze is en zich gaan gedragen als opgejaagd wild. Als je dat er uit weet te halen, maak je weer een kans.

Vraag van de heer **Klumper**:

Innovam is tevens in gebruik als schoolvoorziening in samenwerking met Da Vinci, voor de opleiding van leerwerklerlingen die doorgaans wat minder sterk in de samenleving staan. Het gebouw ligt straks op 25 meter van het hostel. Hij wil dat graag meegeven voor de omgevingsscan.

De heer **Vonk** merkt op dat het Leger des Heils ook een sociaal pension heeft in Gorinchem. Voor drugsgebruik moeten ze daar naar buiten. Dat gebouw grenst direct aan een schoolplein. Met de aangrenzende school is een beheerafpraak gemaakt, en dat is dat het Leger des Heils een oogje in het zeil houdt op de school, omdat er 's avonds nog wel eens jongeren op het plein willen komen en voor overlast zorgen. In dat geval belt het pension de politie. Dat relativiseert de discussie van een voorziening in de buurt van scholen.

Vraag:

Wat als een gebruiker een bad trip heeft? Hoe leg je dat uit aan jonge kinderen die daarmee geconfronteerd worden?

De heer **Vonk** antwoordt dat er afspraken zijn over gebruik op de kamer; dat mag alleen onder strikte voorwaarden. Eén daarvan is dat gebruik niet mag leiden tot overlast binnen en buiten het hostel. Er is in het hostel ook een sluis voor het naar binnen en naar buiten gaan, waarmee personeel kan voorkomen dat mensen onverantwoord naar buiten gaan, die een gevaar voor zichzelf zouden zijn of een gevaar voor de omgeving. Die kunnen worden tegengehouden.

Vraag van de heer **Dietvorst**:

In Sterrenburg is het gros van de inwoners vergrijsd. Die mensen, veelal boven de 70, zijn hier niet aanwezig. Hij vraagt waarom er voor een informatiebijeenkomst niet voor een locatie in de wijk is gekozen, bijvoorbeeld weer in de school aan de Eulerlaan, op loopafstand. Mevrouw **Van Leeuwen**, gebiedsmanager Sterrenburg, antwoordt dat er intensief is gezocht naar een locatie in Sterrenburg voor deze avond, maar dat is helaas niet gelukt. Er was geen grote ruimte beschikbaar, ook niet op de scholen. Uiteindelijk is naar deze locatie uitgeweken.

De heer **Klumper** biedt aan om een volgende keer gebruik te maken van het gebouw van Innovam aan de Amnesty Internationalweg Innovam.
Van dit aanbod wordt onder dankzegging kennis genomen.

Vraag:

Hoe wordt de veiligheid gegarandeerd als er een incident is? Hoe lang duurt het voor de politie er is.

De heer **Czyzewski** antwoordt dat er 24 uur per dag, zeven dagen per week toezicht is. Er worden afspraken gemaakt over wat er wel en niet gebruikt wordt en in welke mate. Daarbij geldt: hoe minder gebruik, hoe beter. Daar zijn regels voor. De combinatie van die afspraken en het doorlopende toezicht geeft de mogelijkheid om, als zo'n situatie zich voordoet, meteen in te grijpen. Er staan sancties op als er buiten het hostel wordt gebruikt.

Vraag:

Wat als iemand op straat doordraait? Spreker zegt in drie jaar nog nooit een wijkagent te hebben gezien. In Sterrenburg zijn er maar drie.

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat in een beheerovereenkomst met de buurt, de gemeente en de politie wordt afgesproken, misschien wel tot op minutenniveau, wat er dan zal gebeuren. Iedereen in de directe omgeving zal dat ook te weten komen en kan hetzij het hostel bellen, waar altijd iemand aanwezig is, danwel het nummer van de politie. Als omwonende heb je het recht om te weten dat er binnen zoveel minuten iemand komt, afhankelijk van de situatie.

Vraag:

In vijf minuten kan al veel gebeuren.

De heer **Czyzewski** antwoordt dat als het niet verantwoord is dat iemand naar buiten gaat, die tegen wordt gehouden. Er wordt op die mensen gelet. Het is de bedoeling dat ze een beetje gesystematiseerd gaan leven: 's nachts slapen, overdag op, dingen doen. Daar worden tijden bij afgesproken voor slapen, eten, binnen en buiten. Dat is heel belangrijk. Daarmee gaat de veiligheid voor zowel als de groep als de bewoners enorm vooruit. Nu is er geen enkele controle op. Met iedereen kan iets gebeuren; dan bel je 1-1-2. Er zijn tijden afgesproken waarbinnen de politie ter plaatse moet zijn. De instelling kan altijd gebeld worden als er iets gebeurt in de buurt. Dan wordt, als daar aanleiding toe is, iemand meegenomen, terug naar het hostel. De ervaring is dat mensen er grote voorkeur aan geven om thuis te gebruiken. Waarom zou je kiezen voor het alternatief: de bosjes, een portiek of op straat?

Vraag van mevrouw **Ruisch**, Octant:

Wat gebeurt er met iemand die zijn kamer kwijtraakt?

De heer **Vonk** antwoordt dat zo iemand dan weer op straat zou komen te staan, maar het komt eigenlijk nooit voor, omdat mensen zich laten aanspreken op hun gedrag. Het is de ultieme sanctie. Dat is de ervaring in Utrecht. Stel dat iemand feitelijk is uitgezet, dan gaan ze veelal terug naar een bekende plek, waar ze eerder waren.

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat dit soort vragen precies de reden is om daar trajecten voor te verzinnen. De mensen lopen nu overal en nergens; ongetwijfeld ook in Sterrenburg. Dat is meteen de dringende noodzaak om je voor een hostel in te zetten: voor minder overlast voor de omgeving en voor een menswaardiger bestaan voor de groep zelf.

Het gemeentebestuur in Utrecht heeft met het Leger des Heils als beheerder afgesproken dat de voorziening dicht gaat als het een zootje wordt. Gelukkig is dat nog nooit gebeurd.

Vraag van mevrouw **Ruisch**, Octant:

Veel oudere bewoners van Octant gaan niet meer door de tunneltjes en durven nu al niet meer over straat als het donker is.

De heer **Czyzewski** antwoordt dat de grootste fout die je kunt maken, is dat je ophoudt met denken en ophoudt met nieuwe maatregelen treffen. Het hostel is maar 1 schakel in een veel bredere benadering. Er moeten meer mensen van de straat.

In Rotterdam is een hele keten gemaakt. Als iemand niet meer past in een bepaalde voorziening, wil dat niet zeggen dat je iemand helemaal los laat. Dan komt er een vervolg. Dat kunnen repressieve maatregelen zijn of opname in een kliniek of een nachtopvang. Maar je laat ze niet rondzwerven. De vraag blijft wat je met de rest van de mensen doet; daar moet je ook over nadenken.

Er worden er nu 24 van de straat gehaald; dat is de eerste klap.

Vraag van de heer **Van Strien**, bewoner van de Oudendijk

De heer van Strien kijkt vanuit zijn huis recht op het hostel. Hij vraagt wat zijn dochtertjes gaan zien. Hij is schipper, waardoor zijn vrouw altijd alleen thuis zit met twee kinderen; die staat straks doodsangsten uit omdat dat hostel er zit. Hij wil geen hostel in de woonomgeving. De Oudendijk wordt al gebruikt als racebaan door bedrijven; de scholieren gebruiken de Oudendijk als vuilnisbak. Zijn vrouw is bedreigd door de scholieren; toen hij de politie belde kreeg hij een grote mond. De politie komt gewoon niet. Hij heeft straks bovendien nog een hoop verslaafden voor de deur. Hij is serieus boos. Zijn huis verkopen is nu ook geen optie meer.

De heer **Czyzewski** antwoordt dat het niet zo is dat er 24 verslaafden op een rijtje voor zijn deur zullen zitten. Er wordt een ordentelijk woonpand ingericht; aan de buitenkant is niet te zien dat iemand daarbinnen drugs gebruikt. Mensen lopen er in en uit en die gedragen zich normaal. Dat is wat je daar zult gaan zien.

De heer **Van Strien** is bang dat iedereen bij elkaar naar binnen kijkt. Mensen zijn nieuwsgierig. Hij vindt dat hij, als harde werker, moet boeten voor een groep mensen die het voor zichzelf heeft verpest in het leven. Zijn vrouw zit alleen thuis met twee kinderen en de politie komt niet. Hij is het niet eens met de komst van een hostel in zijn directe omgeving.

De heer **Czyzewski** antwoordt dat hij uit ervaring spreekt. De panden zien er uit als fatsoenlijke woonpanden; dat is een eerste voorwaarde. Mevrouw Van Strien moet als eerste meedoen in de beheerscommissie, want zij heeft recht van spreken. Wat kan ze wel en niet verwachten; wat zijn haar wensen en eisen? Ze is meer dan welkom.

Vraag van de heer **Schaap**:

De heer Czyzewski is erg positief; dat mag, maar er is ook een andere kant. Het irriteert hem enigszins dat er alleen positieve kanten worden geschetst. De gebruikers hebben een limiet als het gaat om wat ze wel en niet mogen gebruiken; dat is nieuw voor hem. Hij hoort daar graag meer over.

De heer **Vonk** antwoordt dat in eerdere bijeenkomsten ook is gezegd dat gebruik op de kamer is toegestaan, maar niet mag leiden tot overlast. Dat is mede inherent aan de mate van het gebruik en het soort middelen. Het beheersmatige aspect is heel belangrijk.

De heer **Czyzewski** vult aan dat bekend is dat mensen onder stress meer gaan gebruiken. Dat geldt ook voor mensen die roken en drinken. De stress van het leven op straat wordt minder in een hostel; dat is een hard medisch gegeven. De hersenen gaan rustiger functioneren en daardoor wordt er automatisch al minder gebruikt. Er worden afspraken gemaakt en dat blijkt mogelijk te zijn. Hij wil zeker niet irritant optimistisch zijn. Optimistisch is hij zeker, maar hij spreekt uit ervaring en is realistisch. Het stemt hem optimistisch dat het mogelijk blijkt om van mensen en wijken die opgegeven waren, toch weer iets moois te maken. Hij hoopt dat optimisme over te kunnen brengen; dat is zijn taak.

De heer **Schaap** dankt voor dat optimisme. Maar het is bekend dat er ook heel andere situaties zijn; het zou aardig zijn om die situaties ook eens naar voren te brengen.

De heer **Czyzewski** antwoordt dat die situaties fundamenteel afwijken van dit plan. Er is een geïntegreerd concept, afgestemd op deze hopeloze groep. Dat wijkt af van de aanpak die voor een deel gelukt is en voor een deel mislukt; hij kent die voorbeelden ook. Maar dit concept is speciaal ontwikkeld voor deze hopeloze groep, en het werkt in Utrecht en Rotterdam.

Vraag van de heer **De Visser**, Polluxhof:

Wat wordt er gebruikt en hoe worden die middelen gekocht?

De heer **Czyzewski** antwoordt dat er helaas niet op medisch voorschrift verstrekt mag worden; dat zou de wereld een heleboel ellende kunnen besparen. In Rotterdam zijn afspraken gemaakt dat in een bepaalde wijk niet gekocht mag worden. Iedereen heeft een 06 nummer van zijn dealer; ze moeten het zelf halen en ze nemen het mee naar huis. Daar gebruiken ze. Het gaat meestal om heroïne en cocaïne.

Vraag:

Is een hostel niet aantrekkelijk voor dealers? En hoe worden locaties zoals winkelcentra en scholen in de gaten gehouden, waar druk verkeer is?

De heer **Czyzewski** antwoordt ontkennend. De omgeving wordt scherp in de gaten gehouden. Er worden afspraken gemaakt over de gebieden waarin dealen niet wordt getolereerd. Winkeliers melden het zeker als er iets gebeurt in een winkelcentrum.

Vraag van mevrouw **Van de Herik**, Kapteijnweg:

Eerst kwam er een disco, 15 jaar geleden. Er zou geen overlast zijn; alles was geregeld, je hoefde alleen maar de politie te bellen. Er zijn jaren van overlast geweest met slapeloze nachten, ingetrapte ruiten, vernielde bushokjes gillende jongelui: de politie kwam niet. Om de zoveel tijd was er een vergadering in Scanners, met de politie. De bewoners zijn bang voor een herhaling.

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat hij dit beschouwt als een oproep aan de gemeente om herhaling te voorkomen. Burgers mogen wat hem betreft de gemeente scherp aanspreken als het met het beheer niet goed gaat. Hij garandeert dat dit serieus wordt genomen, anders moet zo'n voorziening daar gewoon niet komen.

Vraag:

Heeft het ziekenhuis al een standpunt bepaald ten aanzien van het hostel?

Antwoord van het ziekenhuis: Het ziekenhuis heeft dezelfde brief gekregen van de gemeente en zal, nadat er meer informatie bekend is, een standpunt gaan bepalen.

Desgevraagd geeft spreker aan dat het ziekenhuis graag zal willen evalueren met de omwonenden van de Amnesty Internationalweg.

Vraag:

Spreker is het met de heer Schaap eens dat het optimisme alle grenzen overschrijdt. Spreker woont heel dicht bij Innovam en begrijpt dat hij de vlag kan uithangen, omdat zijn huis 100.000 euro meer waard zal worden.

In de tijd van Scanners werden heel vaak de spiegels van zijn auto getrapt. Het Gemeenteziekenhuis is verplaatst naar achter zijn huis, op een plek waar eerst een paard stond. Er is een disco gekomen; nu komen er winkels en een gezondheidspark. De dijkbewoners hebben trouwens geen parkeergelegenheid.

Er is wat tegenstrijdigheid in de uitleg van de heren Vonk en Czyzewski.

De heer Vonk zei: de 24 bewoners zijn een hopeloze groep en de overheid moet zorgen voor een leefbaar bestaan. Maar ze mogen niet gedwongen worden behandeld, tenzij je een gevaar bent voor de samenleving of voor jezelf. Het zijn mensen waar je niets mee kunt; ze worden niet behandeld, dus ze blijven verslaafd. Dat moet een overlast zijn voor de directe omgeving; dat kan gewoon niet anders.

De heer **Czyzewski** antwoordt dat het een ziekte is, die ook leidt tot overlast bij andere mensen. Daar is geen verschil van mening over. Het streven is om die ziekte uit het leven te bannen, maar je kunt niet verder komen dan de huidige stand van de geneeskunde op dit moment. Hij ziet geen tegenstrijdigheid tussen wat hij heeft verteld en de heer Vonk. Er zullen mensen zijn die blijven; er zullen mensen ook zover genezen dat zij (deels) uit kunnen stromen en als normale burgers door het leven gaan. Dat zie je elders ook.

Er is nog steeds geen pil om de zucht naar drugs of drank te doorbreken. Dus moet je andere dingen doen. Soms lukt dat wel, soms lukt dat niet. Dit soort voorzieningen is een gouden kans; niet voor iedereen, maar wel voor deze groep. Hij zou die kans willen grijpen. Dat is beter voor die groep, maar ook voor de maatschappij.

De heer **Vonk** sluit zich hier geheel bij aan.

De heer **Czyzewski** vult aan dat als iemand met dwang genezen kan worden, dat ook gebeurt. Dat gebeurt zelfs veel, als de omstandigheden het toelaten. Je laat het niet lopen, maar je moet de kansen voor de lange termijn goed inschatten. Een eenmalige dwanggreep geneest iemand nog niet; daar moet nog veel achteraan komen. Je kiest het instrument dat past bij de mens in kwestie.

Vraag:

De tijd is te kort geweest voor de omwonenden van de Amnesty Internationalweg om zich te kunnen organiseren; de eerste brief kwam een week geleden binnen. Spreker vraagt of er geen termijn van 12 weken van toepassing is om te kunnen protesteren.

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat dit onderwerp al heel lang loopt; een alternatieve locatie zou binnen redelijke tijd tot een verantwoord besluit moeten kunnen leiden. Het college besluit half maart over de locatie. Er is dan nog geen ontwerp, er is nog geen bouwvergunningaanvraag; als er met het bestemmingsplan iets moet gebeuren, gaan de wettelijke termijnen lopen. Dan wordt het ter inzage gelegd, er kunnen zienswijzen worden ingediend enzovoort. Het collegebesluit betekent enkel dat het college, uiteindelijk hopelijk met instemming van de raad, een plek kiest waar die procedures voor gaan lopen.

Vraag van de heer **Schaap**:

Hij vraagt de heer Vonk of die inderdaad zei dat de huisregels inhouden dat iedereen 's avonds om 10 uur binnen moet zijn.

De heer **Vonk** antwoordt dat de regel in Utrecht is dat het om 10 uur stil moet zijn; bezoek moet om 10 of 11 uur weg zijn. Volgens hem heeft hij niet gezegd dat de bewoners om 10 uur binnen zijn. De heer Schaap antwoordt dat hij het wel in het verslag zal lezen.

Vraag van de heer **Schaap**:

De bewoners zijn nog lang niet toe aan zitting nemen in een beheerscommissie.

Er wordt een heel stuk sociale controle bij de buurt neergelegd; daar zit niet iedereen op te wachten. Hij vraagt hoe dat in elkaar zit.

De heer **Vonk** antwoordt dat als je bepaalde voorzieningen in de wijk wilt, er inderdaad een gezamenlijke verantwoordelijkheid is om ervoor te zorgen dat zo'n wijk leefbaar blijft. Daar worden mensen inderdaad toe opgeroepen. Dat is in zijn ogen ook logisch als je met elkaar in een stad woont. Je maakt met elkaar de samenleving en dat geldt hier ook.

Vraag van de heer **Schaap**:

Wethouder Kamsteeg sprak over Dordtse mensen die in het hostel komen te wonen. Hij vraagt of het percentage 'echte Dordtenaren' toch iets anders is geworden in de laatste weken. Eerst was 10% geen Dordtenaar en dat schijnt nu 60% te zijn, of zelfs 100%.

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat deze voorziening is bedoeld voor de regio Zuid-Holland Zuid; Dordrecht is centrumgemeente. De meesten verblijven nu al in de stad. Maar wie er precies in komen, wordt pas over een paar jaar bepaald; zo lang duurt het nog voor er een hostel staat.

Vraag van de heer **Schaap**:

In eerste instantie zouden er drugsverslaafden en alcoholverslaafden komen; dat schijnt nu niet meer zo te zijn.

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt dat er een misverstand is geweest over de doelgroep. Die groepen moet je volgens deskundigen niet mixen in één voorziening. Mensen in het hostel hebben primair een drugsverslavingsprobleem.

Vraag van de heer **Schaap**:

Er zijn in de diverse wijken mensen die begeleid wonen. In Wielwijk en Crabbehof is dat 0,6% en Sterrenburg zat daar duidelijk boven. Dubbeldam had 0,0% en de Staart had ook bijna niets.

Wethouder Kamsteeg antwoordt dat Dubbeldam geen 0,0% heeft, maar iets minder dan Sterrenburg. Het is geen uitgangspunt geweest bij het zoeken van een locatie voor het hostel om te kiezen voor de wijk met het laagste percentage. Daar is al eerder over gesproken.

Natuurlijk wordt er wel rekening mee gehouden, maar die percentages zullen niet zo drastisch wijzigen dat Sterrenburg daardoor af moet vallen. Dat is geen leidraad geweest, tenzij het percentage enorm zou gaan afwijken. Dan zou je kunnen zeggen: dan is een andere wijk aan de beurt. Maar het college is die mening niet toegedaan.

Opmerking van de heer **Schaap**:

Er is een deskundigenavond georganiseerd, waarbij de deskundigen zijn uitgenodigd door de gemeente. Andere deskundigen zeggen dat er altijd wel overlast zal zijn als je een hostel plaatst.

Vraag van de heer **Schaap**:

Met betrekking tot de rapportage van de laatste locatie keuze neemt hij aan dat de werkgroep een rapportage heeft gemaakt. Hij vraagt of die openbaar is.

Wethouder **Kamsteeg** antwoordt bevestigend; die lag vanavond in de hal. Dat is de rapportage die naar het college is gegaan.

Vraag van de heer **Schaap**:

In bepaalde gebieden is de bouw van een hostel zeker niet mogelijk vanwege een veiligheids- of milieuzone. Dat is waarschijnlijk een wet. Hij vraagt welke wet dat is en uit welk jaar die stamt.

Wethouder **Kamsteeg** zegt toe dat het antwoord op deze vraag per mail zal worden verzonden.

Mededeling van de **voorzitter**:

Voor de buurtscans is er volgende week een schouwronde gepland in het gebied rond de Amnesty Internationalweg en wel op donderdag 12 februari van 13.00 – 15.00 uur. Ze vraagt of er bewoners of bedrijven zijn die zich bij Sybil van Ooijen van Seinpost willen aanmelden om die schouwronde mee te lopen.

Een tweede schouwronde vindt plaats in het gebied rond de Eulerlaan, op maandag 9 februari van 15.00 – 17.00 uur. Ook daar kan men zich voor aanmelden.

Ze dankt voor de aandacht en de inbreng en sluit de bijeenkomst.